

האדמו"ר מהאלמין
רבי שלום יהודה גראס שליט"א
חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

זוהר הצלה

חלק מג

ובו שאלות ותשובות לעם ישראל

מבואר בחז"ל גודל מצות תוכחה ומחאה וחיוב הערבות על כל אחד ואחד מישראל למחות ביד עוברי עברה, בכל הש"ס בבלי ירושלמי מדרשים זוה"ק, ספרי הראשונים וגדולי אחרונים. על כן אנו יוצאים בקול קורא למען הצלת עם ישראל, להקים השכינה מעפרא, לפדות נפשינו והגאולה השלימה ברחמים.

אור הזוהר 300 * חשוון תשע"ד

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

בעלמא! ונחשב לו כאילו החזיר את העולם לתהו ובהו וגורם עוני בעולם ואורך הגלות! ובתיקון ל' כתב, שהם גורמים עניות וחרב וביזה והרג ואבדון בעולם, וגורמים לרוחו של משיח שילך מהעולם ולא ישוב! (וכן איתא במס' שבת ל"ג [ע"פ הגר"א בתיקון ל']). - היוצא מכל זה שכל מי שאינו לומד את ספר הזוהר הקדוש, הרי גורם לבזה חרב הרג ואבדן לעולם, ואלו עבירות שבין אדם לחבירו שאפילו יום הכיפורים אינו מכפר עליהם, (ס' איפה שלימה). ובאופן כזה אין באפשרותו לקיים עד שירצה את חבירו, מחמת שנאבדו כבר רח"ל. - וכבר יצאו גדולי ירושלים (בראשות כ"ק מרן הגר"ח זוננפלד זצ"ל) וגם הגה"צ חברי הביד"ץ של עדנתו וחתמו בקריאת קודש (תרפ"א, ותרצ"א ותשס"ב-ד) ללמוד את הזוהר הקדוש על הפרשה מידי שבוע, ועל כל פנים דף אחד של זוהר ביום.

על כן אנו קוראים לכל המנהיגים, רבנים וראשי ישיבות שליט"א וראשי כוללים שכל רב וראש ישיבה ראש כולל מגיד שיעור ומשפיע, שינהג ללמוד בכל יום בבית מדרשו עם כל קהילתו לפני התפילה או אחרי התפילה עמוד אחד זוהר, שלוקח רק דקה, לישועת כלל ישראל, וכן כל בחור בישיבה ואברך ככולל ילמוד לפני התפילה או אחרי התפילה עמוד אחד זוהר ביום. וכן המלמדים ילמדו עם תלמידיהם בכל יום עמוד אחד לפני התפילה כמו"ש בוה"ק (פר' וירא קיח), קרוב לימות המשיח אפלו נערים ידעו נסתרות, וז"ל בתרגום ללשון הקודש: אמר להם רבי שמעון: אין רצונו של הקדוש ברוך הוא בזה שיתגלה לעולם כל כך. וכשיהיה קרוב לימות המשיח, אפילו נערים שבעולם עתידים למצא נסתרות של החכמה ולדעת על ידו קצים וחשבונות, ובאותו הזמן יתגלה לכל.

בוא וראה מה שאמרו חז"ל בירושלמי על שלמה המלך שהיה קודש קדשים, וטעה ועבר על ציווי התורה של לא ירבה... ובגלל זה נטרד ממלכות: (ירושלמי סנהדרין פ"ב ה"ז): תני רבי שמעון בן יוחי עלה ספר משנה תורה ונשתחט לפני הקב"ה,

אמר לפניו רבון העולם, כתבת בתורתך כל דייתקי שבטלה מקצת בטלה כולה, והרי שלמה מבקש לעקור יו"ד ממני, אמר ליה הקב"ה שלמה ואלף כיוצא בו בטילין, ודבר ממך אינו בטל, עכ"ל. ואם כן אפילו הגדולי ישראל הכי הכי גדולים אין יכולים לבטל אות אחת מן התורה בין תורה שבכתב ובין תורה שבעל פה, ובזוה"ק מצוה אותנו ללמוד זוהר לכל ישראל כדי שנזכה לתשובה אמיתית באהבה תשובה עילאה ונגאל ברחמים, ואם לא שומעים בקול משה רבנו, "אמר ליה הקב"ה שלמה ואלף כיוצא בו בטילין, ודבר ממך אינו בטל". בוא וראה מה דכתבו בזו"ח פ' נח שכל ענין הגאולה והתשובה תלוי על רישי כנישתא, ואם כן, צריכים כולם להורות לישראל שילמדו זוהר הקדוש, כי אנו מאמינים בני מאמינים שמשו רבנו הוא אדון כל הנביאים, ונבואתו אמת, ולא תשתנה לעולם ח"ו. ובזכות התנא האלוקי הרשב"י תעמוד לכל ישראל להושע בכל הישועות והנחמות, ובדא יפקון מן גלותא ברחמי, אכ"ר.

שאלה: למה הרב כותב באופן חמור וקיצוני כל כך, נגד כל הרבנים הגדולים והראשי ישיבות, וארגונים של מחזירי בתשובה? - תשובה: הזוהר בפרשת בראשית דף כ"ח: אומר שכל הת"ח שלא רוצים ללמוד זוה"ק הם הולכים נגד משה רבינו. ועיי"ש בביאור המקדש מלך.
שאלה: למה הרב אומר שדווקא הם אחראים על כל האסונות והצרות? - תשובה: בתיקוני זוהר תיקון ל' כתוב על מי שלא רוצה שילמדו זוהר הקדוש: "אוי להם שגורמים עניות וחרב וביזה והרג ואבדון בעולם, והרוח הזו שמתלקת היא רוח המשיח".
שאלה: למה יש בחורים שמתקלקלים? - תשובה: המהרח"ו כותב בהקדמה לעץ חיים שמי שלא רוצה ללמוד זוה"ק עליהם אמר הפסוק: "יכל

הגבעות המקלקלו" אלו הבחורים התלמידים הקטנים שרואים את מלמדיהם שאינם רוצים ללמוד זוה"ק ותורת הסוד, על פן גבעות אלו נתקלקלו ולבם שרש פורה ראש ולענה ועלתה בהם תלודת טיט ורפש לכפר בהכמת האמת... ואין ספק כי לא יהיה להם חלק בעולם הבא כנזכר בזהר. ועוד כתב שם, כי הכל תלוי בעסק ההכמה הזאת, ומניעתנו מלהתעסק בה היא גורמת אחרו ועכוב בגין בית מקדשנו ותפאתנו.

שאלה: למה גזירת הגיוס באה? ומי אשם בזה? - תשובה: כבר לפני מאה שנה בשנת תרע"ד, תחילת מלחמת העולם הראשונה, כבר כתב המקובל האלוקי רבי יהודה פתייה ז"ע שאחרי שנתמעט לימוד הזוהר והקבלה בעולם נגזרו גזירות הגיוס ועוד צרות משונות רח"ל.

שאלה: גזירת הקיצוצים הכלכליים, מי יכול להינצל ממנה? תשובה: בזוהר הקדוש כתוב שלפני ביאת המשיח הערב רב יעשה צרות ודוחק גדול ללומדי התורה, ויקח מהם מיסים קשים, ובזוה"ק ברעיא מהימנא כתוב שלומדי הזוהר בהם אין ניסיון, והם נגאלים ברחמים, כי הם אהוביו של מלך מלכי המלכים הקב"ה. ובאמת כבר הרעיא מהימנא [הוא

משה רבנו ע"ה] מצוה אותנו ללמוד זוהר הקדוש דוקא, כי תורת הרש"י מאיר עד סוף הדורות, וצריך ללמוד ללא הפסק ולא לתת מנוחה לקדוש ברוך הוא עד שיגאלנו (זוהר פנחס ר"ט).

אחינו בית ישראל, עת צרה היא ליעקב, ואין לשקוט בעת הזאת, ידוע לכל שאנו נמצאים עכשיו בסוף הגלות, ורוב הסימנים שכתבו חז"ל בעקבתא דמשיחא כבר נתקיימו, וצרות רבות וגזירות קשות פוקדות את ישראל בארץ הקדוש ובעולם כולו, ובפרט הגזירה הנוראה על בחורי ישראל והחינוך הטהור, עם ישראל זקוק לרחמי שמים מרובים, ומן השמים מעוררים אותנו לתשובה, ואין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמים. - לכן חובה קדושה על כל אחד ואחד ללמוד פרד"ס בכל יום ויום (האר"ז בלשעה מ), ובלימוד הזוהר הקדוש יוצא ידי חובת לימוד הקבלה (כף החיים סי' קנ"ה). כי אם מחסרים את חלק הסוד הרי גורמים פירוד ח"ו בעולמות העליונים והרי לימודם פגום, וכפי שנכתב בתיקוני זוהר (תיקון מג) על מי שלא לומד ומי שלא אומר ללמוד, טב ליה דלא אתברי

שער התזכחה

מרבי הלל קאלאמייע זי"ע

ואעמיד בשער מוכיח

פרק יד

בתקופה קשה כזו כמה חסר ויש צורך לישראל בכל מדינה ומדינה במנהיגי אמת שידריכו ויזיחו את העם לאהב את לבנם לה' ולתורתו

ואז בזמן ובעונה כזאת כמה וכמה מהצריכות הוא שיהיה להם לישראל בכל מדינה ומדינה הרבה מנהיגי אמת וגודרי גדר ועומדי בפרץ, ולחזק בדק לימוד התורה ושמירתה ושלא יעלה הפורץ עליהם. שיחזיקו לבבם של ישראל בתוכחתם ובהדרכתם, ולאהב את לבבם לד' ולתורתו שלא לזוז מתורתו זיז כל שהוא, ולנחם אותם ולדבר על לבבם, ולא להחליף עולם עומד בעולם עובר, וטוב מעט ביראת ד', להיותם מעוטים בקטנות מזריגתם (עיין סוטה דף ה' ע"א) ותענוג רוחני נצחי בתענוג זמני וגשמי, משום שהכל הולך אחרי המנהיג והמעמיד, ובתר רישא גופו גריר. ושיהיה אבירי לב להיותם בבחינות 'אם יתן איש כל הון ביתו באהבה בזו יבוזו לו' (שיה"ש ח ז) [ולא יהיה בכלל לאנדעם, פערעטער, תורה נקרא ארץ] שעבור הנאות וטובות עצמם או בניהם וחתניהם להשיג עושר ושם, וכבוד, אין הצר שוה בנזק המלך מלכו של עולם, כי קוב"ה ואורייתא חד הוא (זוהר ח"ג עג), דהיינו עבור להשיג התמנות ושררה, לעשות כרצון איש ואיש, ומהרסיין ומחריבין ממך יצאו (ישעי' מט ז) להתיר עצמם לסתור ולפרוץ כמה מגדרי התורה כדי להחניף לרשעים.

איזה רועים תעמיד על הצאן בעת כזאת שגודי האומות מתחברים על הצאן לפתותם להתחבר עמהם

ובזה אפשר לפרש כוונת הפסוק (שה"ש א ז) 'איכה תרעה איכה תרביץ' (כמדרש ילקוט תתקפב) 'איזה רועים תעמיד עליהם' בעת כזאת. 'על עדרי חביריך', פירש רש"י גדודי האומות. ולענ"ד להוסיף נופך על פירושו גדודי אומות כאלה שהם חביריך, דהכוונה של לשון חביריך שטורחים ומשתדלים בפתיים ובהסתות להחליש דתינו, ולחבר אותך עמהם, [כמו שאמרו חכמינו ז"ל (מגילה ג) משה נקרא חבר שטרח לחבר ישראל לד' ולתורתו], כפירוש רש"י על פסוק (שיה"ש ז א) שובי השולמית, דהיינו לקיים מקרא שכתוב (תהלים פג ה) שלא יזכר שם ישראל, מתחכמים להשפיל כל יראי ד' הנקראים [ארטהאדאקס] באמת, שלא ליתן להם שם וכבוד, ומי שיאות להם להיות מהמחדשים יש לו חיזוק מהם בכמה מיני דרור וחירות, ומחשבתם בזה להחליש קיום דתם, כי שמא על ידי כן שיראו עצמם מבוזים ומושפלים יתאחדו עם המהרסים כידוע ומפורסם בכמה מדינות.

מדוע טבענו בין מצולה בגלות במי מצולות ים, מפני שאין מעמד, אין לישראל צדיקים מנהיגים שגורמים להם בהדרכם עמידה

משום בעת כזאת אם נתמעטו בישראל מנהיגי האמת, עד היכן תוכל להגיע שקיעות שמשה של תורה ותשליך אמת ארצה, בזה אפשר לפרש כוונת הפסוק (תהלים סט א) 'טבעתי בין מצולה ואין מעמד', טבעתי בגלות כתרגום שם וזה לשונו טבעתי בגלותא במיא דמצולתא, וטעם הדבר, משום ואין מעמד, אין להם לישראל צדיקים מנהיגים כאלה שגורמים להם בהדרכתם עמידה, כדאיתא במדרש במקום אחר (שמו"ר ג ח), הזקנים שבדור גורמים לישראל שיהיה להם עמידה, וכפירוש רש"י (דברים כט יב) 'הקללות

והיסורין מקיימין אתכם ומציבין אתכם לפניו, משום הכי "בין" "מצולה" ואין, ראשי תיבות "בחרתיך" ולא "מאסתיך, כפירש"י... ואוהב את יעקב (מלאכי א ב), אבל לא הועיל אצלכם שתטיבו מעשיכם, משום ואין מעמד.

מה נעשה לאחינו ביום שידובק בה, שלא יהיו להם מנהיגים כאלה **ובזה** אפשר נמי לפרש כוונת הפסוק (שה"ש ח ח) על דרך סרס המקרא וכאלו היה כתיב מה נעשה לאחותינו ביום שידובר בה ושדיים אין לה, שמתלחשים עליה שלא יהיה להם מנהיגים כאלה המשפיעים להם הדרכה כזאת לאהב אותם לד' ולתורתו, אלא השדיים תהיה מתלמידי [סעימינאר] רחמנא לצלן, וזהו שמתלחשים להכחידה כליון הנפש חס ושלום.

הקב"ה מקונן ומצטער על עוני ודלות הדור, מפני שנתמעט ההדרכה אין ישראל ראויים להיות משכן ה', וזה הכל שהמנהיג עצלן והשגחתו על הדור מעוטה

ובזה אפשר לפרש כוונת הפסוק (ירמי' כה ל) 'שאוג ישאג על נוהו', למה שמפרש הזוהר (תיקון"ז ע קלב) כוונת פסוק (שמות כה ח) 'ועשו לי מקדש' שע"י קיום תרי"ג יש בכח האדם לקדש ולטהר כל בנין גופו להיות משכן לד', אבל אם אזלת יד, שנתמעט ההדרכה ותופשי התורה לא ידענו, אזי כשל עוזר ונפל עוזר, וזהו 'ישאג על נוהו, הקב"ה מקונן ומצטער על עוני ודלות הדור, שאין ישראל ראויים להיות משכן ד' עבור מעשיהם אשר לא טובים, ולא משום שנקצץ האילן ונסתם המעיין, וזרע קודש מצבתה של אברהם אוהבו נתהפך להיותו זרע מריעים ובנים משחיתים, ולא יזכרו עוד בשמם אני חומה להיותם מאמינים בני מאמינים, חלילה וחלילה להוציא שם רע על בתולת ישראל לומר שמרוע לבבם עשו כל זאת, אלא סיבות הדבר רק הוא "ש"א"ג, מפרש דרך הרמז בראשי תיבות "ילבש" גבר "שמלת" אשה (דברים כב ה), כמו שמפרש השל"ה (שם דרך חיים ת"מ) אזהרה למנהיג שלא יהיה עצלן ורך לבב בהנהגות אנשי דורו, אלא צריך להיות מאבירי לב לשבר מלתעות עול ולרומם קרן האמת, ואז חטאו ככתוב (ירמיה ב ח) הכהנים לא אמרו איה ד'. משום שסט"א טורחת שימנה עליהם רק מנהיגים כאלה שעבור מיעוט השגחתם על הדור קיומה של תורה יורדת מעט מעט מטה מטה. וכעת יוכל להסתעף מזה מקרא שכתוב (תהלים פג ה) 'לכו ונכחידם מגוי' חס ושלום.

ולא נאמנו ישראל בברית קיום התורה, מפני ולבם - מנהיג הדור משול ללב - לא נכון עמו

וזהו אפשר נמי כוונת הפסוק (תהלים עח לו) 'ולא נאמנו בבריתו' היא קיום התורה, הטעם הוא משום 'ולבם לא נכון עמו' [מנהיג הדור נקרא לבם, כמפרשים שהוא מחייה אותם בהדרכתו, כמו הלב המחיה את הגוף] ומה יעשו עניי הצאן אם רועה נאמן אין להם, משום הכי 'והוא רחום יכפר'.

מן החיוב לקונן על עוני הדור ועל שפלות התורה, שזהו הכל בגלל המנהיג שגורם בהדרכתו שיעשו מהתורה קרעים קרעים

ומכל שכן שיש לקונן על עוני הדור ועל שפלות התורה בכמה ארצות, שלא לבד שקיומה של תורה נסוג אחור עבור עצלות ושב ואל תעשה של השגחות המנהיגים בענין ההדרכה, אלא גם בפועל בקום ועשה, שבמקום הצדק שמה הרשע

תלוי בזה. ומינה ו' עבדים משלו בנו' (איכה ה' ח') (כתחומא סוף שלח) איך ירדנו מאגרא רמא רמא לבירא עמיקתא עמיקתא, אז הובטח לנו ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך (דברים ד כט).

כשאין לעם מנהיגים אמתיים, העם הוא כשה אובד והמה כיתומים בלא אב מנהיג אמת, שהמנהיג צריך להיות לישראל בהדרכתו בבחינה כמו אב לבנים הקטנים ובהעדר זה הם בדיוטא התחתונה ואז הקב"ה יגאל אותם

אי נמי יש לומר בכוונת ירידה התחתונה, משום שאמרו חכמינו ז"ל (עירובין מא.) בתר רישא גופו גריר, והכל הולך אחר המעמיד (שבת טו.), א"כ אם בא עת ועונה כזאת שנתמעטו התלמידים המחזיקים את ישראל להחזירן למוטב, ומנהיגי שוא המתעים את עמי המה לרוב, ואז עם ד' המה כשה אובד, וזהו הוא באמת הירידה התחתונה (כבעה"ט ריש נציבים) שמהנהיג צריך להיות לישראל בהדרכתו בבחינות כמו אב לבנים הקטנים, ומה יעשו אותן צעירי הצאן אם אביהם נסתלק מהם בקטנותן והלך בדרך למרחוק, ולחזק דברי אלה אביא לך ראיה שהאמת אתי בזה, שהרי הקדוש ברוך הוא הבטיח בתורתו הקדושה שבעת כזאת כשיראה כי אזלת יד שירחם עליהם לריב ריבם [כי ידין ה' עמו ועל עבדיו יתנחם כי יראה כי אזלת יד ואפס עצור ועוזב] (דברים לב לו), ואמרו חכמינו ז"ל (פנהדרין יז.) 'נתמעטו התלמידים', ועל זה פירש"י (שם) תלמידים כאלה 'המחזיקים את ישראל להחזירן למוטב', וצריך הסבר מאין הוציא רש"י לפרש כן, ואפשר משום שדרך הרמז מסייע לו, משום שהיה לו לתורה לומר הולכות ודייק ואמרה אזלת, לומר לך א"ז"ל"ת" מפרש דרך הרמז בראשי תיבות "לך" "אזבח" "זבח" תודה (תהלים קטז ז) הגורמים לישראל בהדרכתם להחזירם למוטב, ולכאורה זה סתירה למדרש הנזכר לעיל שהבטיח ואמר לכשירדו למדריגה תחתונה יגאל אותם, אלא מכאן ראיה למה שאמרתי, אם ישראל המה יתומים בלא אב מנהיג אמת, זהו מדריגה התחתונה, מעתה שני הבטחות ד' דברים אחדים המה.

וזהו כי דלוננו מאד במעשה החסד להדריך את העם עזרנו על דבר כבוד שמך שהבטחתנו

ובזה אפשר לפרש כוונת המשך הפסוק (תהלים עט ח ט) 'כי דלוננו מאד' [מאד, הוא עיטרא דחסד, והגדולה שבגמילות חסדים הוא להדריך וללמד], אז עזרנו על דבר כבוד שמך, משום קוב"ה ואורייתא חד הוא, ואי אתה עושה תורתך פלסתר שהבטחת לנו אזלת יד, על עבדיו יתנחם, גם כשרואים שהשפע והפרנסה נתמעט ולבבם נשבר ואם היו מוכרחים אותם היו מקבלים בעת כזאת והסיבה מפני שלא איכפת למנהיגים להורות דרך הטוב והישר.

ובזה אפשר נמי לפרש כוונת הפסוק (דברים לב לו) 'כי יראה כי אזלת יד, שנתמעט השפע, והפרנסה, כמו שאמרו חכמינו ז"ל (ע"ז יח.) על פסוק (הושע ז ה) משך ידו את לוצצים, ואז לבבם נשבר ונכנע היפך וישמן ויבעט, משום הכי אם היו מוכיחים אותם והיו אומרים להם סיבות העניות הוא, חילול שבת, פגם ברית, ביטל תורה, אזי קרוב הדבר שהיו שומעים להם, ואפי' הכי אפס עצור ועוזב, שליכא עוזב ומנהל, מזה מוכח שלא איכפת להו כלל להורות להם דרך הטוב והישר, אז על עבדיו יתנחם שזהו מדריגה התחתונה.

כשאין לדור מנהיגי אמת אז הבטיח לכל השי"ת שתבוא ישועתן של ישראל על ידו ובה שהובטח לנו לכשירדו למדריגה התחתונה דהיינו כשלא יהיה לדור מנהיגי אמת, אזי ידין ד' עמו ועל עבדיו יתנחם, אפשר נמי לפרש כוונת הפסוק (איכה ג א) כשיבוא דור כזה "יתומים" היינו "ואין" אב שאין לישראל מנהיג ומנהל הנקרא אב, אזי מפרש דרך הרמז ראשי תיבות "ההוא" "אמר" "ולא" "יעשה" (במדבר כג יט) שהבטיח לנו בדור עני כזה להושיענו. וגם ראשי תיבות "ובעת" "ההיא" "מלט" "עמך" (דניאל יב א) [א' "מתחלף בעין"], שזאת היא הבטחתו ככתוב

שבמקום שיהיה לו להמנהיג להדריך ולהוכיח לסבב רוממות קרן התורה וקיומה, ונהפוך הוא שגורם בהדרכתו לעשותה קרעים קרעים, אוי לעינים שכך רואות. ובה אפשר לפרש כוונת הפסוק (איכה ב יג) 'גדול כים שברך מי ירפא לך', מפרש דרך הרמז בראשי תיבות ש"ב"ר"ך" "כי" "רב" "שבענו" "בוז", היינו תחת אם ישראל עושים רצונו ע"י מנהיגי אמת אזי ניתן להם מד' [עהרנמעדאליע] ונקראים בשם כובד אבן, שנתכבדו מד' להיותם נקראים בשם אבן, (כמדורש) מה האבן אינו זז ממקומו מכל הרוחות שמנשבים בו כך ישראל אינם זזין מאמונתם בכל הסחות ופיתוים, מה שאין כן אם יש להם מנהיגי שוא אז ירדו מכבודה ירידה גדולה, ונקראים בשם בוז היפך כובד, שהרי כמה הריסות ושינויים וחלופים וכמה מיני [רעפארם] גרמו להם מנהיגיהם בקיום התורה. וזהו ש"ב"ר"ך" מפרש דרך הרמז בראשי תיבות "כי" "רבים" "בני" "שוממה" (ישע"י נד א), אם אותן מלומדי ח"ז [א-ה חכמות זרות] ששמו העולם [כפירוש רש"י בראשית] שלמדו ח"ז מעזא ועזאל הם בבחינות רבים שהן המה החשובים והגדולים שבישראל [עיינן משמעות לשון רבים פירש"י תהלים ג א].

ואז להמבין והיודע רואה בעיני שכלו, שישראל בכללן בארצות אלה הן המה בבחינות תעיתי כשה אובד, לכן כמה מהחיוב הוא להתפלל אל ד' ובעתים ידועים לעשות תיקון חצות במר נפש על מעמדן של ישראל, אשר אצלם כעת רד היום מאד, ולהתאבל ולקונן במר נפשו ולהספיד על התורה כי חוללה תפארתך ונפלה נזרך, שאם על הצרות הגוף עוני חולי, ושבי, ביזוי, מצוה מן התורה היא לזעוק ולהתפלל, עד היכן תתגדל חיוב מצוה זאת על צרות הנפש של חיי נצחיי שלו [עיינן קיצור חרדים סוף יום ב], והוה על הוה, וצרה על צרה, ועוני הדור על עוני הדור, נכפל ונשתלט אם רואה ומשגיח בעין שכלו שגם לראות צרות הדור ולהצטער על זאת ולצעוק אל ד' בבכייה, גם כן עינים להם ולא יראו והם אטימא לבא, ומעט מזעיר הן המה המשימים מעמדן של ישראל על לבם והומים עבורם לצעוק אל ד' בבחינת ממעמקים קראתיך (תהלים קל א), על דבר זה יסובב להיות נהפך לבו בקרבו ויבכה אל ד' בבחינת מי יתן ראשי מים וכו' (ירמיה ח כג).

"ובקשתם" משם "את ד"

ואז אם תפילתינו הוא רק עבור השלמות נפשינו לעשות רצונו, ודמעוטינו רק הוא מיראת שלא יגזלו מאתנו חיי נפשינו, אזי מובטחים אנו מאתו יתעלה שלא לבד שישמע צעקתינו כהבטחות "ובקשתם" משם "את ד" (דברים ד כט) שמפרש דרך הרמז בר"ת "והפלא ד' את" מכותך (שם כח ט) שאמרו חז"ל (עיי' מכות יג) זז שכחות התורה, ומי שאינו מגושם להיותו כעיר פרא וכפרת הבשן, אזי אצלו קללה זאת שקולה כנגד כל צ"ח קללות, שאם היינו במדריגות 'אלקים אתם ובני עליון כולכם' (תהלים פב ו), ושבילי דאורייתא שהם שבילי דרקיע היה גלוי לנו והיה לנו שתום העין בהשגות התורה [עיינן הקדמות הרמב"ן על התורה], מה נכלל בהשגות התורה, ועתה נתקיים בנו 'נשי עמי תגרשום מבית תענוגיה' (מיכה ב ט) 'מלכה ושריה בגוים אין תורה' (איכה ב ט), ותחת שהיה לנו מקדם 'שתום העין' (במדבר כד א) לכנוס לפני ולפנים להשיג השגות התורה בסודותיה ורזא דרזין, שעבור השגה זאת היינו במדריגת 'ותחסרהו מעט מאלקים' (תהלים ח ו), 'כל שתה תחת רגליו' (שם שם ו), ואז איך היה על ידי כן מדרגתינו בענין יראתו ואהבתו אל קיום התורה. עתה חשך היום ונסמט עין השגותינו, שאפי' עבור פירורי פירורין דאורייתא בדור האחרון היתום להשיג דבר מה בידיעות נגלה, ג"כ צריכים אנו ליגיעה רבה, ועל ידי כן בבחינות יראתינו ואהבתינו אל ה', דאנו בדיוטא התחתונה, כי זה

שזה שצויתי לישראל ליתן לכהן תרומה אינו בדוגמת ובדרך עשיר הנותן לעני צדקה, אלא ל**משחה פירש"י** (בשם ספרי) 'לגדולה', הכוונה כמו האיש הכפרי שפרנסתו וחיותו שעובד אדמתו של השר והפחה הנקרא [גראף, באראן] והיה בתבואות, אזי הוא מביא עשירית של הקציר להשר הנקרא בלשונם [צעהנט], והיעלה על דעתו אז שהוא הוא נותן זאת לשר בדרך מתנה בתמיה - הלא הוא יודע בעצמו שהאדמה שהוא עובד אותו והבית שיושב בה הכל הוא של השר, **מעתה אם תלמוד עמהם ותדריך ותוכיח אותם אחרי דבריך לא ישנו ויחלו כמטר לך**, מאחר שהם יודעים שעיקר פרנסה ושפע שבא לעולם הוא רק עבור התורה, שהרי הארץ ומלואה וכל אשר בה רק בראשית ברא אלקים עבור התורה שנקרא ראשית, ואלמלא יצויר שתפסוק התורה חס ושלום הארץ כנגד תבלה וכלא היה תהיה, וזה הוא כוונת המשך הפסוק **למשחה**, ובוזה אפשר להסביר גם סוף הפסוק **ולבניך לחק עולם**, שגם אם יבא זמן של עולם התיקון שיתקיים הקרא (דברים טו ד) **אפס כי לא יהיה בך אביון**, אפילו הכי מתנות כהונה לא יתבטלו, אלא **חק עולם** יהיה מטעם הנזכר לעיל.

מה שהרב, המנהיג נוטל הספקתו וצרכי ביתו הוא שלא מן הדין מפני שעיקר מינויו הוא ללמד עם ה' תורה ולקרב לב בנים לאביהם שבשמים, ובוזה נסתם פיו מלהוכיחם, ורק משום עת לעשות לה' מותר שאי אפשר בענין אחר

ומדהוצרך תורה לומר שמתנות כהונה שהוא נוטל הן המה בבחינות **למשחה**, שלא יהיה על ידי כן ידיו רפויות מלהדריכם ולנהלם, מינה מוכח שאם לא היה למשחה, היה על ידי כן ידיו אסורות מהיות להם עוצר ועוזב וערל שפתיים ולא איש דברים מלהוכיחם, **מעתה מאחר שעיקר מצות ההתמנות שצויתה תורה** (דברים טז יח) שופטים תתן לך, הוא עבור ללמד עם ד' תורה ולקרב לב בנים לאביהם שבשמים כדכתיב "ושפטו את העם משפט צדק", והספקיתו וצרכי ביתו שנוטל המנהיג עבור זה הוא שלא מן הדין, רק משום עת לעשות הפרו תורתך (תהלים קיט קכו), ואי אפשר בענין אחר.

על המנהיג להתחכם שיהיה הכנסותיו רק בדרך למשחה, ולא יפשע לבזות עצמו בשביל בצע וחומוד ממון לשאול בפיו כי יהיה נמאס אצל המון עם ולא יהיה תוכחתו נשמעת, הרי דאסור להפסיד נפשות בשביל פרנסתו כמאמר חכמינו ז"ל (שמו"ר ו' ו'), **על פסוק** (קהלת ז' ז) **עשוק יהולל חכם עוסק יהולל חכם**, ואי סייפו לא ספרא

(ע"ז י"ז)

על כן כל מנהיג חכם שיראת ד' אמת בלבבו, צריך שיכלכל דבריו במשפט ויתחכם בכל עניני הכנסותיו בכל יכולתו, ובמה דאפשר לו שיהיו רק בבחינות **משחה**, ומכל שכן שצריך להשגיח על עצמו שלא יהיה בבחינות **על פת לחם יפשע גבר** (משלי כח כא), שלא תהיה אהבת בצע וחומוד ממון גורם לו לבזות עצמו, ולהרבות סעודתו בכל מקום וכיוצא באלו לשאול חלקו בפיו [כמאמר חכמינו ז"ל (פסחים מט) בענין ת"ח המרבה סעודתו בכל מקום]*].

לעת עתה נראה לעין שכמה קהילות שהיה מלפנים תורה ויראה יחדיו נצמדים, ועתה ירדו אחורנית, יראי חטא נמאסו ותורה מונחת בקרן זווית, וסיבות הדבר משום שמנהיגיהם כולו אוהב שוחד ורודף שלמונים ונושכים בשיניהם ומתעים את עמי, ועל ידי כן מעלימים עין מלהדריך ולהוכיח לעשות כרצון איש ואיש, ולפעמים [אם הוא הפסד מרובה] גם להחניף ואומר לרשע צדיק אתה, ולטהר טמאים ולטמא טהורים. וכל כן האמת נעדרת ואזלת יד יראי השם, שהגם שדבר זה הוא גלוי ומפורסם לכל. עם כל זה מטה ידם ורפתה רוחם של שארית הפליטה יראי ד' באמת מלהוכיח ומלפרסם ומלהודיע צערן לרבים, יביאם הדבר הזה [שרואים התורה קרעים קרעים ועם כל זה העוני והצער רק בקרבם סוגרת ומסוגרת ולבא לפומיה לא גליא], שישפכו שיח מעמקי לבבם ערב ובוקר וצהרים לפני שומע קול בכיות בברכת השיבה שופטינו כבראשונה, והסר ממנו יגון ואנחה. כי אין

המשך בעלון 301

(תהלים מד כו) **שחה לעפר נפשנו קומה עזרתה לנו**, משום הכי אנו מתפללים ראשי תיבות **"ואמרו "הושיענו "אלקי "ישענו** (דה"א טז לה), ומהו הישועה שאנו מתפללים עבורה, מפרש דרך הרמז בראשי תיבות **"אורך "ואמיתך "המה "ינחוני** (כפירש"י תהלים מג א) 'אליהו ומשיח', אבל כדי שנוכח לזאת אנו מתפללים גם כן ראשי תיבות **"השיבנו ד" "אליך "ונשובה** (איכה ה כא). עבור אלה מותר וגם מצוה לנו להרבות בתחנונים עד שנוכח ותחזינה עינינו בשובר לציון ברחמים.

פרק טז

בפרט ג' מלך במשפט בשאלה א' וז"ל:

אם מותר למכור נפשות ישראל ולמוסרן ליד סטרא אחרא עבור פרנסתו או לא, ואם תמצא לומר אסור, תאמר לי שורש ההיתר של הספקות הרבנים:

תשובה: הט אנוך ושמע נא מילי בביאור הפסוק (במדבר יח ח) ומתוכם יבואר שאלתך:

על הכהן מוטל החיוב להדריך וללמד את אנשי דורו דרכי ה' - חכמתו ית' גורה לצוות לישראל שיתנו לו תרומה שיהא פנוי מטרדות עולם הזה ויהיה דעתו ולבו צלולה רק לחזק בדקן של ישראל בעניני התורה ומצוותיה

במדבר (סימן י"ח פסוק ח): **"וידבר ה' אל אהרן ואני הנה נתתי לך את משמרת תרומותי לכל קדשי בני ישראל לך נתתי למשחה ולבניך לחק עולם"**:

קשה, מאחר דאמר **משמרת תרומותי** לשון רבים, כבר נכלל בזה תרומה גדולה ותרומות מעשר, ומאי טעמא אמר את **משמרת**, איזה תרומה יש עוד לרבות. ואפשר לומר משום שתורה נקראת תרומה (כמדברש) "ת"ר"ו"מ"ה נוטריקון תורה שנתנה במ' יום, ועל הכהן החיוב מוטל להדריך וללמד לאנשי דורו דרכי ד' כדכתיב (מלאכי ב ד) שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו, גורה חכמתו יתעלה לצוות לישראל שיתנו לו תרומה כדי שיהיה פנוי מטרדות עולם הזה, ויהיה דעתו ולבו צלולה רק לחזק בדקן של ישראל בעניני התורה ומצוותיה, וזה **את משמרת תרומותי**, שעליך מוטל החיוב לחזק שמירות התורה בלב כל ישראל.

אין לחשוש שאם הרב הכהן יקח תרומות לא יהיה דברי תוכחתו נשמעים להמון עם, אחרי שפניו ישנתו ככרום להיות נצרך להם לפרנסתו - משום שהרי כל הברכה תלויה בתורה, והוא כמו עובד אדמת השר ומביא לו עשירית הקציר

ואם תאמר הלא שלמה אמר (משלי כט ד) **'מלך במשפט יעמיד ארץ** ואיש תרומות ירסנה', אם הרב והמנהיג הוא ככהן המסייע בבית הגרנות ירסנה, **מעתה איך היה דברי תוכחתו נשמעים להמון עם, אם פרנסתו היא באופן כזה שפניו משתנות ככרום להיות נצרך להם ולמתנותיה**, משום הכי אמרה תורה לא כן הוא, לא כמו שעלתה על דעתך עלתה על דעתי ולא מחשבותי מחשבותיכם,

* זה לשון ברכי יוסף (בשם תשובת זקן אהרן ס"ב ב) כל תלמיד חכם שיש בידו חילול השם אסור לשמוע דברי תורה מפיו ולסמוך על הוראתו.

ועל ידי כן יהיה בעיני ההמון משול כחרס הנשבר, ואז ע"י שהוא בזוי ונמאס אצל המון עם איך יהיה דבריו ודברי תוכחתו נשמעים, מעתה אותן רודפי שלמונים איך עיניהם חשך מראות, ומדוע לא יהיה עיניהם בראשיהם לחשוב שכר עבירה כנגד הפסידה, הנכון הוא להרויח ממון ולהפסיד נפשות, כי המה בעיניהם הרחבה להרבות כבוד ביתם ופרנסתם, מביאים עצמם לידי כך שהמה כאלם לא יפתח פיו, ובבחינות כשם שמצוה לומר וכו' (יבמות סה:) ויהיה לאחור ולא לפנים.

אם לפני למעלה ממאה שנה היה המצב כן אנו בדור ירוד כזה מה נענה אבתריה וד"ל

היודע ומבין אמיתתן של דברים אלו, ועד היכן פרצה המכשלה הזאת, ואיך